

למהותו של חג החנוכה

חג החנוכה במהותו הוא חג גבורה, חג ברכה והלל על הנס שנעשה ליהודים במרד החשמונאים כנגד הקלגס הסורי-יווני. מעטים מול רבים הצליחו המורדים החשמונאים לגבורה על הצבא הסורי-יווני ולשחרר את ישראל ובית-המקדש מעולה של יוון. החג מסמל את ערגת עם ישראל לעצמאות ומחווה סמל לגבורת לוחמיו לאורך כל הדורות ועד ימינו אלה, כאשר המדינה הצעירה נלחמת ונאבקת על קיומה כנגד הצוררים שחברו להם יחדיו להשמידה.

אורת החג מחבטת באמירת ה"הלל" ו"על הניסים" בבית הכנסת ובהדלקת נרות חנוכה על סיפי החלונות בבתי היהודים, כאכילת לביבות, במשחקי הסביבון ובהענקת "דמי-חנוכה" לילדים. בכל קהילה ועדה בישראל נוספו והצטברו מנהגים שונים שהוסיפו נופך והדר לחג החנוכה. מדיני הדלקת נר חנוכה

- א) מתחילים לברך ולהדליק נרות חנוכה לביל כ"ה בכסלו והסימן "כ"ה חבננו" את בני-ישראל.
- ב) זמן הדלקת הנרות עם שקיעת החמה ועד צאת הכוכבים. אם עבר הזמן, יש לקיים המצוה טרם עלות השחר. מליקיים החילה נרות חנוכה ואח"כ נרות שבת ובמוצאי שבת מדליקים הנרות טרם ההבדלה.
- ג) את החנוכה מניחים במקום הנשקף לרשות הרבים, זאת בכדי להכריז על הנס. סדר ההדלקה מימין לשמאל.
- ד) בכל יום מדליקים שמש ונרות נוספים כמספר הימים לחג.
- ה) בערב שבת מדליקים החילה נרות חנוכה ואח"כ נרות שבת ובמוצאי שבת מדליקים הנרות טרם ההבדלה.
- ו) בערב הראשון של חנוכה מברכים שלוש ברכות: "להדליק", "שעשה ניסים", ו"שהחיינו" וביתר הימים רק שתי הברכות הראשונות.

ברכת הדלקת נרות חנוכה

"ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וצונו להדליק נר של חנוכה".
 "ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם שעשה ניסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה".

נוהגים להוסיף

"הנרות הללו אנו מדליקין על הניסים ועל הנפלאות ועל התשואות שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה, על-ידי כהניך הקדושים וכל שמונת ימי חנוכה הנרות הללו קודש הם ואין לנו רשות להשחמש בהם אלא לראותם בלבד, כדי להודות לשמן על נפלאותיך ועל ניסיתך ועל ישועותיך".
 לאחר הברכות נוהגים לשיר את השיר "מעוז צור ישועתי" ולאחר מכן שירי חנוכה אחרים שהתווספו וחברו במשך הדורות.

חג חנוכה שמח !!

- משירי חנוכה
- 1. מעוז צור ישועתי
 - 2. מי ימלל גבורת ישראל
 - 3. הבה נרימה נס ואבוקה
 - 4. באנו חושך לגרש
 - 5. הדליקו נרות
 - 6. נר לי דקיק
 - 7. סביבון טוב-טוב
 - 8. אבי נתן סביבון לי

30.10.77

המצפים והמצפורים בהם יחיימו טקסי הדלקת החנוכיות
ביום א' - א' בטבת תשל"ח; נר שמיני של חנוכה - 11.12.77

(1) נוה אטי"ב - המושב נוה אטי"ב ראשי חיבות לזכרם של ארבעה חללים שנפלו בקרבנות רמת הגולן ז' אברהם, טוביה, יאיר, בנימין ז"ל. ביום ט' אדר תשל"ה - 20.2.75 הפך נוה אטי"ב ליישוב קבע. חברי המושב מפעילים את אתר החרמון לספורט החורף. מהמושב תצמיח נפלאות למרחבים גדולים. כ-1,000 מ' מעל פני הים.

(2) קלעת נמרוד - מצודה צלבנית גובה 816 מעל פני הים, אורכה 420 מ', רוחבה 100 מ'. המצודה עברה מידי הצלבנים לידי המוסלמים מספר פעמים וגם המוסלמים הוסיפו לבניה במקום. אח המגדלים המרובעים בנו הצלבנים ואח המגדלים העגולים בנו המוסלמים. יש לציין שהמוסלמים החזיקו במצודה זמן ממושך יותר מהצלבנים. שם המצודה כפי הצלבנים היה לה-סוביבה כפי המוסלמים נמרוד ומקורו בדמות החנכית"ח "נמרוד גיבור ציד" (בגלל אופי האיזור והסיפורים אודות ציד).

(3) מצפה גבעת שחומית - גבעה סמוכה לקריח שמונה מסנה תצמיח מצוינת על כל עמק החולה, עמק עיון, רכס נחלי ורכסי רמת הגולן. במקום מצפור נוף שהקמתו הושלמה לפני זמן קצר ע"י הקרן הקיימת לישראל.

(4) מצפור הר ביריה - מצודה שהוקמה בחקומה המנדט בארץ ישראל כנגד חוקי הספר הלבן ש אסרו החיישנות יהודית בא"י. ביום מצודה ובה מצפה של הקק"ל וכן שיחזור בחלומים ובדוקומנטים על עברה של המצודה החולשת על יערות ירוקים שנטעו ע"י הקק"ל באיזור.

(5) מצפור מרום גולן - קבוץ מרום גולן ראשון הישובים ברמת הגולן המשוחררת החנחלה ראשונה ליד כפר נמח ב-15.7.67, לאחר מכן עבר הישוב ליד קונייטרה ורק ב-31.3.72 עברו המחיישבים לנקודת הקבע ובעקבותיהם גל ההחנדבות ליישוב רמת הגולן כולה. בין ענפי המשק בעקריים מטעים, בקר לבשר, לול, מוסך, מסגריה.

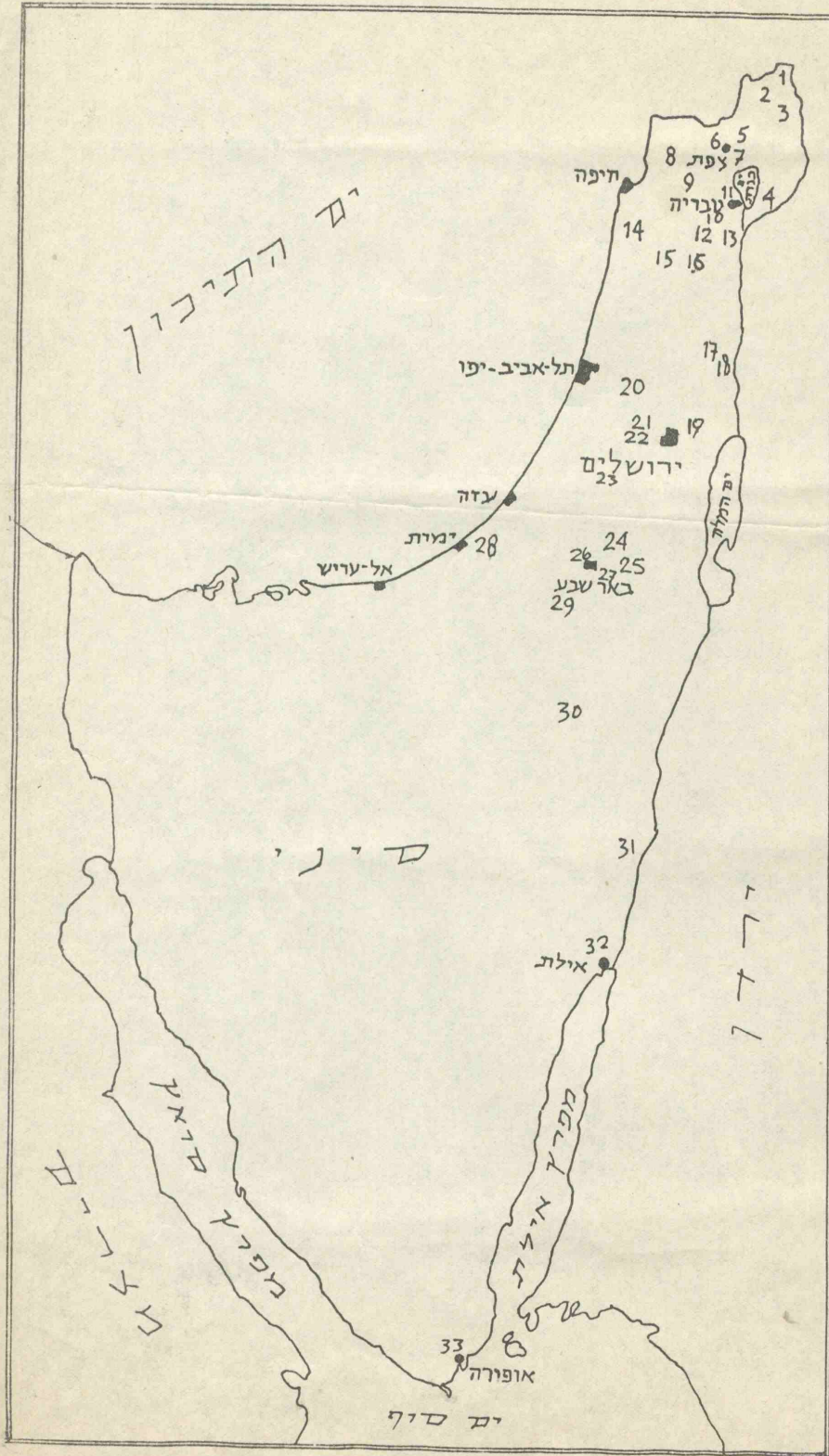
(6) מצפור מבוא חמה - מחנשא על המצוק המערבי של רכס דרום הגולן סמוך לקבוץ מבוא חמה, צופה על פני הכנרת, בקעת כנרת, עמק הירדן, בקעת גינוסר ולרכסי סכריה ומוריה והגליל העליון המזרחי.

(7) מצפה יאלון סכריה - נמצא ליד מלון יאלון בחד סכריה וחולש על כל מדרונות סכריה, הכנרת, בקעת כנרת, גלעד ורמת הגולן.

(8) מצפה רמות נפתלי - מושב שיחומי המשתייך לתנועה המושבים, נקרא לטי שמה של קדש המקראית, תצמיח על בקעת קדש עמק החולה ורמת הגולן.

- 9) מצפה יודפת - מושב שיחומי באזור הגליל התחתון, נקרא ע"ש של יודפת הקדומה כבר בגליל שנוצר בידי יוסף בן-סחחיהו בזמן מלחמת היהודים כרומאים.
- 10) מצפה אחיהוד - נמצא בחוף גוש יערות אחיהוד בדרך לבקעת בית הכרם, (כביש עכו-צפה), חצמית לעבר כל יערות אחיהוד, אזור שבג, גוש היערות הטבעיים שכאזור הגליל העליון ואזור שטרעם.
- 11) מצפה עופר - נמצא על רכס הכרמל הדרומי, צומה לעבר הר הכרמל מנחל יקנעם ועד נחל אורן ועל כל אזור חוף הכרמל.
- 12) מצפה מי-עמי - מושב שיחומי שנקרא לפי דמיון הצליליים עם השם מיאמי בארה"ב, אשר בעזרת הקהילה היהודית שם הוקם המקום.
- 13) מצפה גבעת המורה - נמצא על גבעת המורה וחולש על הרי הגלבוע, מורדות הרי נצרת, הר חבור, עמק יזרעאל והר הכרמל.
- 14) מצפור הר דבורה - הר ליד נצרת עילית שהקרו הקיימת הכשירה אליו דרך נטעה עצים בצד החורש הטבעי הקיים. במקום חניון ואנדרטה בהרומת יהודה בריטניה. מקום חצמית החולש על עמק יזרעאל.
- 15) כוכב הירדן - כיום מצודה צלבנית משוחזרת והצומה על פני עמק בית שאן עמק הירדן והרי הגלעד. בחקופת המשנה והתלמוד חננה שלישיה בחדלקת הכנאות להודיע על החגים וראשי חודשים לגלות בבל.
- 16) מעלה גלבוע - נמצא על רכס הגלבוע, חצמית על פני כל עמק בית זאן, עמק יזרעאל ואף חלק מבקעת הירדן ואל מול הרי גלעד.
- 17) מעלה אפרים - מחנה זמני לישוכים חדשים, מחוכנן לחיות מרכז זדורי, בנחלה שבט אפרים ומכאן שמו. רוב בחיו הושלמו ולקראת הקיץ הקרוב יכנס המחישכים הראשונים. מכאן חצמית טובה על בקעת פצאל והאיזור.
- 18) אנדרטת לוחמי הבקעה - אנדרטה גדולה לזכר הנומלים בבקעה ליד מושב פצאל. הקרן הקיימת לישראל נטעה עצים במארק האנדרטה וסככוה לצל, מים ושרוחים
- 19) מעלה אדומים - בקרבת ירושלים בדרך יריחו. לאחר הכשרת קרקע יטדית ע"י קק"ל והכנת משטחים גדולים הוכשר המקום לתעשייה ומכני תעשייה נבנים במקום. כן חוקמו מכנים למגורים ולשרוחים לקריית התעשייה.
- 20) מצפה הר יעלה - ליד מושב נס הרים שבהרי יהודה ובלב איזור מארק המאתיים של הקרן הקיימת לישראל וממנו חצמית נרחבת לעבר בית שמש ושפלת חוף.
- 21) גבעת הרדאר - גבעה הצומה על הדרך העולה לירו שלים צמונית להר הקטל וזכורה כקרבות שהתקיימו במקום במלחמת השחרור. נכבשה במלחמת ששת הימים. בשתי המלחמות נלחמה במקום אוחה חטיבה היא חטיבת "הראל".
- 22) מצפה מודיעין - מצפה ולידו אמפיתאטרון לכנסים וגן נוי. חולש על גוש יערות בן שמן ומודיעין, קברות המכבים, שפלת יהודה וחלקים מהרי יהודה ודרום השומרון.
- 23) מצפה כנא - מצפה בסרומי יער העצמאות החולש על אזור יערות כנא וחרובית, וצופה על אזור בית גוברין, השפלה והרי יהודה.

- 24) מצפור להב - שוכן על הרכס ליד קבוץ להב, תצפיה לעבר באר שבע ודרך באר שבע חברון, מישור החוף הדרומי ובימים של ראות טובה התצפית היא עד לאזור תל-אביב.
- 25) אנדרטת אוגדת הפלדה בימית - האנדרטה הוקמה ליד העיר ימית. כאן באזור היה מחנה עוצבתי מצרי נגדו לחמו חילות השריון ב-1967 ולזכר הנופלים הוקמה האנדרטה בימית.
- 26) מצפה רביבים - נמצא בקבוץ רביבים כ-40 ק"מ דרומית לבאר שבע, המצפה גם הוא שימש כאחת משלוש נקודות התצפית שהוקמו בנגב בשנת 1943, שופץ ושוקם ע"י קק"ל ומוחזק ע"י חברי הקבוץ. המשק היה מנוחק בעת מלחמת השחרור הנחוק הסתיים עם מבצע "יואב".
- 27) מצפה בית אשל - חורבות נקודת ישוב נטושה ממזרח לבאר שבע, אחת משלוש נקודות התצפית הראשונות שהוקמו בנגב בשנת 1943, בתקופת מלחמת השחרור היה הישוב מנוחק ונחוק בהפגזות ובמצור עד לשחרורה של באר שבע. חברי המשק נטשוהו בחום הקרבות לשחרור באר שבע והקימו את מושב היוגב בעמק יזרעאל.
- 28) אנדרטת חטיבת הנגב - ליד העיר באר שבע והצופה על פני בקעת באר שבע. באנדרטה הסבריים על פעולות חטיבת הנגב פלמ"ח באזור הנגב ובשחרור העיר באר שבע במלחמת השחרור.
- 29) מצפה יתיר - בית היערניים, בלב לבו של גוש יערות יתיר, בדרום הרי חברון, הנמצא כ-14 ק"מ צפונית מכביש באר שבע ערד, צופה על פני כל האזור דרום להר חברון, בקעת באר שבע ומהווה נקודת מפגש אקלימית בין הרי חברון, הנגב ומדבר יהודה.
- 30) מצפה רמון - עיירת פיתוח בנפת באר שבע באזור הר הנגב, נקראת לפי מיקומה הגיאוגרפי על שפת מכתש רמון.
- 31) גרופית - קבוץ בערבה, נקרא לפי משמעותו הסימבולית גרופית - ענף של זית - או שקמה.
- 32) האמפיתאטרון באילת - העיר הדרומית בישראל ובה נמלנו הדרומי. המקום שוחרר במרץ 1949 במסגרת מבצע "עובדה" בו השתתפו שתי חטיבות שירדו אליה בשני צירים, חטיבת הנגב דרך מרכז הנגב והרי הערבה וחטיבת גולני דרך הערבה.
- 33) אופירה - ראשיתה של ההאחזות בדרום סיני. כוונת המתישבים להפוך המקום לאתר קייט ותיירות. בשנת 1970 הוחל בבניית מרכז קייט. ההתישבות היא עירונית ושייכת למנהל מרחב שלמה.



מקרא:

1. נוה-אטי"ב
2. קלעת נמרוד
3. מרום גולן
4. מבוא חמה
5. מצפה שחומית
6. רמות-נפתלי
7. ביריה
8. מצפה אחיהוד
9. מצפה יודפת
10. הר דבורה
11. מצפה יאלון
12. גבעת-המורה
13. כוכב הירדן
14. מצפה עופר
15. מי-עמי
16. מעלה גלבוע
17. מעלה אפרים
18. אנדרטת לוחמי הבקעה
19. מעלה אדומים
20. מצפה מודיעין
21. גבעת הרדאר
22. מצפה הר-יעלה
23. מצפה משואה
24. מצפה להב
25. מצפה יחיר
26. אנדרטת לוחמי הנגב
27. בית-אשל
28. אנדרטת השיריון בימית
29. מצפה רביבים
30. מצפה רמון
31. קיבוץ גרופית
32. אילת
33. אופירה